

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 32Csp/79/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119206109
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Benčová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8119206109.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Lenkou Benčovou v spore žalobcu Q. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXXX/XX, XXX XX Ľ., právne zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 1 377,15 eura takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 250 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .
- III. Žalobca m á n á r o k na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 26.03.2019 domáhal voči žalovanému zaplataenia primeraného finančného zadostučinenia vo výške 1 377,15 eura a náhrady trov konania.
2. V žalobe uviedol, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 16Csp/12/2017 bol v konaní o uloženie povinnosti žalovanému zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy ako žalobca v postavení spotrebiteľa úspešný. Rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/17/2018. Ako spotrebiteľ si uplatňuje satisfakciu za porušenie spotrebiteľských práv, keď svoje práva musel brániť v súdnom konaní podaním žaloby. Primerané finančné zadostučinenie požaduje vo výške 1 377,15 eura, ktorá zohľadňuje skutočnosť, že žalovaný sa chcel obohatiť na úkor žalobcu prostredníctvom zrážok zo mzdy až do sumy 2 877,15 eura, čo vyplýva zo Žiadosti o vykonávanie zrážok zo mzdy, ktorú žalovaný dňa 16.11.2015 odoslal zamestnávateľovi žalobcu. Výška primeraného finančného zadostučinenia je rozdiel medzi schválenou výškou úveru 1 500 eur a sumou 2 877,15 eura, o ktorú by sa žalovaný obohatil, ak by sa žalobca nedomáhal zdržania sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov).
3. Žalobca ako dôkazy označil rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 16Csp/12/2017 a rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/17/2018.
4. Žalovaný so žalobou nesúhlasil a navrhol ju ako nedôvodnú zamietnuť. Namietal, že z podanej žaloby nevyplývajú žiadne skutkové okolnosti, ktoré by preukazovali nutnosť priznania finančného zadostučinenia ako spôsobu završenia ochrany spotrebiteľa. Jeho vznik nie je automaticky. Naopak, vznik tohto nároku treba chápať ako prostriedok završujúci ochranu spotrebiteľa za situácie, kedy to okolnosti vyžadujú. Zo žaloby nie je možné určiť, v súvislosti s porušením akého práva sa žalobca domáha zaplataenia primeraného finančného zadostučinenia. Žalobca v podanej žalobe neoznačil žiadnu skutočnosť a ani dôkazy, v zmysle ktorého by žalovaný pri predložení žiadosti o vykonávanie zrážok zo

mzdy konal s cieľom získať bezdôvodné obohatenie. Z obsahu žiadosti o vykonávanie zrážok zo mzdy vyplýva, že sa žiada ich vykonávanie pre účely uspokojenia záväzkov žalobcu, a nie pre účely, ktoré by boli spojené s takými skutočnosťami, v ktorých by išlo o bezdôvodné obohatenie. Tvrdenie žalobcu by bolo pravdivé len v prípade, ak ku dňu predloženia žiadosti o zrážky zo mzdy mal uhradenú aspoň sumu, ktorú nesplatil a súčasne by bolo právoplatne ustálené, že žalovaný voči žalobcovi nemá žiadny nárok, teda že žiada o vykonávanie zrážok pre nejestvujúci nárok. Domnienka prezentovaná žalobcom o tom, že žalovaný sa chcel obohatiť, nemá opodstatnenie v žiadnej preukázanej skutočnosti.

5. Súd prejednal a rozhodol spor na pojednávaní konanom dňa 19.07.2019. Súd v zmysle § 180 CSP pojednával v neprítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu, ktorý svoju neúčasť ospravedlnil, o odročenie pojednávania nežiadal. Právny zástupca žalobcu zotrval na podanej žalobe v celom rozsahu. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou, rozsudkom Okresného súdu Prešov 16Csp/12/2017 - 69 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/17/2018 a vyjadrením žalovaného a na základe takto vykonaného dokazovania zistil tento skutkový stav veci:

6. Okresný súd Prešov rozsudkom č. k. 16Csp/12/2017 - 69 zo dňa 07.11.2017 uložil žalovanému povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 85000119276 zo dňa 19.06.2015 k zmluve o revolvingovom úvere č. 85000119276 zo dňa 19.06.2015 uzavretej medzi žalobcom a žalovaným na výkon zrážok zo mzdy žalobcu a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

7. Z odôvodnenia rozsudku okrem iného vyplýva, že súd po preskúmaní zmluvy o úvere, ako aj uzavretej dohody o zrážkach zo mzdy dospel k názoru, že žalobca má postavenie spotrebiteľa nakoľko zmluva o úvere ako aj dohoda o zrážkach zo mzdy mali formulárový charakter a obsah takýchto zmlúv nemohol takmer žiadnym spôsobom ovplyvniť. Zároveň nebolo v konaní preukázané a ani žalovaným tvrdené, že finančné prostriedky boli poskytnuté žalobcovi na výkon povolania, zamestnania alebo výkon podnikateľskej činnosti. Žalobca tak mal pri uzavieraní zmluvy o úvere ako aj dohode o zrážkach zo mzdy postavenie slabšej strany s tým, že takéto zmluvy vypíňal zamestnanec žalovaného. Z obsahu dohody o zrážkach zo mzdy vyplýva, že tá slúžila na zabezpečenie pohľadávky vzniknutej z poskytnutého úveru s tým, že žalobca ako slabšia strana v takomto zmluvnom vzťahu ho nemohol jednak ovplyvniť a inštitútu zabezpečenia úveru si zvolil žalovaný a nemohol tiež ovplyvniť obsah dohody zrážkach zo mzdy. Navyše inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy umožňoval žalovanému obísť právnu úpravu na ochranu spotrebiteľa, ktorá vyplýva jednak z úniijného práva ako aj právneho poriadku SR nakoľko na základe takéhoto zabezpečovacieho inštitútu sa vykonávali zrážky zo mzdy žalobcu bez toho, aby boli nároky žalovaného uplatňované zo zmluvy o úvere preskúmané súdom, pričom ten si mohol uplatňovať akýkoľvek nárok bez ohľadu na to, či takýto nárok bol odôvodnený alebo nie. Z celého konania žalovaného tak vyplýva, že účelom takéhoto zabezpečenia jeho pohľadávky bolo, aby vylúčil zo súdneho prieskumu uplatňovanú pohľadávku voči žalobcovi. Z obsahu dohody o zrážkach zo mzdy vyplýva, že bola formulovaná jednostranne v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa podľa čl. IV. takejto dohody žalovanému vznikne pohľadávka voči žalobcovi vo výške poskytnutého úveru vo výške 1 500 eur s tým, že takáto pohľadávka bude zabezpečená dohodou o zrážkach zo mzdy vrátane príslušenstva ako aj nákladov, ktoré žalovanému vzniknú v súvislosti s vymáhaním pohľadávky ako aj ďalšími pohľadávkami, ktoré vzniknú žalovanému, podľa čl. VI. sa majú zrážky zo mzdy vykonávať až do doby pokiaľ žalovaný písomne neoznámí zamestnávateľovi, že všetky jeho pohľadávky sú splatené, z čl. III. dohody vyplýva, že dlžník nemá právo takúto dohodu vypovedať, odstúpiť prípadne inak ukončiť a takéto ustanovenia dohody zakladajú nerovnováhu v neprospech žalobcu s tým, že ide o neprijateľné podmienky, ktoré robia takúto dohodu o zrážkach zo mzdy neplatnou. Zároveň takáto dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahuje označenie platiteľa mzdy ako základnú záležitosť takéhoto právneho úkonu, a preto je v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka neplatná. Vzhľadom na tieto skutočnosti súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy z dôvodu, že takýto právny úkon bol v rozpore so zákonom a neobsahoval všetky zákonné náležitosti, pričom podmienky boli žalobcovi ako slabšej strane nastavené žalovaným.

8. Rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Prešove nadobudol právoplatnosť dňa 01.06.2018.

9. Krajský súd v Prešove v rozsudku sp. zn. 7Co/ 17/2018 zo dňa 25.04.2018, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, okrem iného uviedol, že Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov uzatvorená so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informáciu o tom, čo uzatvorenie konkrétneho právneho úkonu znamená. Z uzatvorenej dohody žiadne podstatné informácie o inštitúte dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov nevyplývajú. Inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov pritom nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na

subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstva. Výška pohľadávky síce môže mať oporu v zmluve, ale pri zmluve so zmluvnými podmienkami, ktoré neboli predmetom posúdenia zo strany súdu alebo inej objektívnej inštitúcie je relevantné ex offio súdne preskúmanie práve z dôvodu nebezpečenstva, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nedokáže vyhodnotiť. Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov umožňuje obísť dôležitý prvok v ochrane spotrebiteľa a to ex offio súdnu kontrolu zmluvných podmienok so zameraním na to, či tieto nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Žalovaný sa svojej zodpovednosti za uzatvorenie neprijateľnej zmluvnej podmienky nemohol zbaviť ani poukazom na princíp „ignorantia iuris non excusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje) uplatnením jeho dôsledkov v neprospech žalobcu. Kým rešpektovanie tohto princípu v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa treba vyžadovať v najvyššej možnej miere, jeho uplatnenie v neprospech spotrebiteľa bude prichádzať do úvahy len výnimočne, ak to budú odôvodňovať konkrétne okolnosti prípadu. Aj v prípade tohto princípu totiž platí, že v konkrétnych súvislostiach ustupuje na strane spotrebiteľa dôležitejšiemu princípu, ktorým je princíp ochrany spotrebiteľa. Vychádzajúc z povahy spotrebiteľských právnych vzťahov reality praktického života, a teda aj zdravému rozumu, odporuje požiadavka na podrobnej znalosti právnych predpisov zo strany spotrebiteľa. Preto neinformovanosť spotrebiteľa, resp. jeho nedostatočná informovanosť v tejto oblasti mu nemôže byť na ujmu. Žalovaný ničím právne významným nepreukázal, aby žalobcovi poskytol jasné a zrozumiteľné informácie o tom, čo znamená uzatvorenie dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov. Podľa ustanovenia § 5a ods. 1 písm. a/ zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa neprípustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť. Ani toto ustanovenie zdôrazňujúce nevyhnutnosť poučenia spotrebiteľa o dôsledkoch uzatvorenia dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, teda dodržané nebolo. S prihliadnutím na vyššie uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 CSP rozsudok ako vecne správny potvrdil.

10. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

Podľa § 4 Zákona o ochrane spotrebiteľa, predávajúci nesmie spotrebiteľovi

- a) ukladať povinnosť bez právneho dôvodu,
- b) upierať práva podľa § 3.

11. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba je dôvodná pokiaľ ide o základ uplatneného nároku na priznanie finančného zadosťučinenia. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že vzťah medzi žalobcom a žalovaným je vzťahom vyplývajúcim zo spotrebiteľskej zmluvy. Žalobca pri uzatvorení a plnení zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Žalovaný je obchodnou spoločnosťou, pričom jedným z predmetov jeho podnikania (činnosti) je poskytovanie úverov a pôžičiek nebankovým spôsobom z vlastných zdrojov. Z rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 16Csp/12/2017 - 69 vyplýva, že žalobca ako spotrebiteľ a žalovaný ako veriteľ uzatvorili dňa 19.06.2015 zmluvu o revolvingovom úvere a súčasne dohodu o zrážkach zo mzdy dlžníka č. 85000119276. Okresný súd Prešov rozsudkom č. k. 16Csp/12/2017 - 69 uložil žalovanému povinnosť zdržať sa použitia predmetnej Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka z dôvodu, že ide o neprijateľnú a teda neplatnú dohodu o zrážkach zo mzdy (§5a ods. 1 písm. a), § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa - neprípustnosť zabezpečenia uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy v spojení s § 37 ods. 1, § 39 a § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka). V danom prípade súd vychádzal z odôvodnenia vyššie uvedených rozhodnutí, ktoré konštatovali porušenie právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa.

Nebola dôvodná obrana žalovaného v tom zmysle, že v žalobe absentuje uvedenie akého porušenia sa mal žalovaný vo vzťahu k žalobcovi dopustiť, keďže žalobca poukázal na rozsudok súdu, kde porušenie konkrétnych právnych predpisov konštatované bolo. Nie je pravdivé ani tvrdenie žalovaného o tom, že nedošlo k porušeniu ustanovení na ochranu spotrebiteľa, lebo bolo konštatované porušenie zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a tiež príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka na ochranu spotrebiteľa (§52 a nasl.).

12. Pokiaľ ide o tvrdenie, že žalobcovi nevznikla žiadna ujma, súd poukazuje na ust. § 3 ods. 5 veta posledná Zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorého kvalifikačným znakom pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nie je ujma. Postačuje, že spotrebiteľ úspešne uplatnil na súde porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom. Pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je teda podstatné to, že k porušeniu práva došlo. Uvedená skutočnosť v danom prípade vyplýva z vyššie citovaných rozsudkov. Zákon nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

13. Ani v prípade aplikácie § 3 ods. 5 veta posledná Zákona o ochrane spotrebiteľa účinného do 09.06.2013 (Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.) nebolo by možné dospieť k záveru, že preukázanie vzniku ujmy je nevyhnutnou náležitosťou pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Na priznanie nároku na primerané finančné zadosťučinenie úplne postačovala už len hrozba vzniku ujmy. Uvedený právny názor je plne v súlade s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co/168/2016 zo dňa 25.01.2017 podľa ktorého, cit.: „V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobkyne opierajúci sa o ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Citované ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. alebo osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto porušenia práva alebo povinnosti privodiť spotrebiteľovi ujmu (stav k 9.6.2013 - poznámka súdu). Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, pretože stačí, ak tá ujma tu je. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy. Inštitút primeraného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany.“

14. Pokiaľ ide o výšku priznaného primeraného finančného zadosťučinenia, súd poukazuje na to, že samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame finančné vyčíslenie, keďže má vyjadrovať satisfakciu (v zmysle odškodnenia) za stav, keď sa spotrebiteľ musel obrátiť na súd a žiadať o ochranu svojich práv. V tomto smere súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 29Odo/652/2001, podľa ktorého, cit: „Právní praxe i právní teorie jsou zajedno v tom, že nárok na přiměřené zadosťučinění je nárokem, jímž se reparuje újma nemateriální povahy. Tento aspekt vyvěrá již z podstaty tohoto nároku, který se označuje jako zadosťučinění neboli satisfakce, aby se již v názvu zdůraznila jeho imateriální povaha.“

15. Zmyslom primeraného finančného zadosťučinenia je jednak satisfakčná funkcia, tá sa však týka len konkrétneho spotrebiteľa, ktorému je primerané finančné zadosťučinenie priznané v relatívnej podobe. Okrem toho má primerané finančné zadosťučinenie aj preventívnu funkciu, ktorá nie je o nič menej významná a ktorej úlohou je odradiť nečestných dodávateľov od používania neprijateľných zmluvných podmienok či používania zmlúv neobsahujúcich zákonom predpísané náležitosti. Napokon existuje tu sankčná funkcia primeraného finančného zadosťučinenia, ktorá má viesť k tomu, aby dodávatelia boli postihnutí aj v majetkovej sfére, keďže ako ukazuje už niekoľkoročná súdna prax, vyhlásenie zmluvných podmienok za neprijateľné a teda za neplatné, zákaz použitia sporných dohôd o zrážkach zo mzdy (iných príjmov), prípadne konštatovanie absencie požadovaných zákonných náležitostí v zmluvách so spotrebiteľmi (ide de facto o morálne odsúdenie), javí sa byť nedostatočným. Nemožno zabúdať na to, že bol to práve žalovaný, kto sa dopustil konania v rozpore so zákonom.

16. Keďže žalovaný preukázateľne porušil práva žalobcu ako spotrebiteľa, súd považoval samotný nárok žalobcu na primerané finančné zadosťučinenie za dôvodný, a preto žalobe vyhovel, avšak iba sčasti. V danom prípade súd považoval za spravodlivé priznať finančné zadosťučinenie vo výške 250 eur, ktoré je primerané povahe a rozsahu porušenia práv žalobcu a ktoré zodpovedá svojmu účelu, teda poskytuje žalobcovi ako spotrebiteľovi primeranú satisfakciu a súčasne pôsobí dostatočne odradzujúco

pre žalovaného, ktorého má „motivovať“ k tomu, aby sa v budúcnosti vyhol predkladaniu vadných zmlúv spotrebiteľom. Súd sa nestotožňuje s tým, že výška primeraného finančného zadosťučinenia musí byť v každom jednom prípade totožná s výškou hrozacej materiálnej ujmy. Takýto názor by neumožnil zohľadňovať konkrétny skutkový stav tej - ktorej veci, čo by viedlo k prílišnému formalizmu. Zákon hovorí o „primeranom“ finančnom zadosťučinení, čo podľa názoru súdu má umožniť súdu posúdiť a zohľadniť jednotlivé prípady osobitne s ohľadom na konkrétne skutkové okolnosti prípadu. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame finančné vyčíslenie, keďže má vyjadrovať satisfakciu (v zmysle odškodnenia) za stav, keď sa spotrebiteľ musel obrátiť na súd a žiadať o ochranu svojich práv. Primeraným finančným zadosťučinením sa odškodňuje ujma nemateriálnej povahy, preto nie je možné prihliadať iba na možnú hroziacu škodu v materiálnej sfére žalobcu, ale je potrebné zohľadniť aj iné skutočnosti.

17. Na tomto mieste súd upriamuje pozornosť na to, že primerané finančné zadosťučinenie je chápané ako nástroj k odstráneniu ujmy nemateriálneho charakteru, nie ako náhrada za spôsobenú materiálnu škodu (viď napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 1Odon 4597). O to viac nemožno chápať primerané finančné zadosťučinenie ako náhradu škody, ktorá žalobcovi hrozila. Preto nemôže obstať tvrdenie žalobcu, ktorý odvodzuje výšku primeraného finančného zadosťučinenia zo sumy, o ktorú sa chcel žalovaný na jeho úkor obohatiť. Práve preto, že v prípade primeraného finančného zadosťučinenia ide o nárok, ktorý podlieha voľnej úvahe súdu (ktorá však musí byť podložená konkrétnymi skutkovými okolnosťami), je potrebné vychádzať z povinnosti žalobcu tvrdiť a preukázať rozhodujúce skutočnosti, ktoré ho viedli k uplatneniu primeraného finančného zadosťučinenia práve v požadovanej výške. V danom prípade žalobca okrem argumentu, že požaduje rozdiel medzi sumou 2 877,15 eura, o ktorú by sa žalovaný obohatil, ak by sa nedomáhal zdržania sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy a medzi schválenou výškou úveru 1 500 eur, pred súdom neprodukoval žiadne iné tvrdenia ohľadom požadovanej výšky primeraného finančného zadosťučinenia. Žalobca neuviedol žiadne ďalšie okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v požadovanej výške.

18. Pri porovnaní s inými prípadmi, keď v dôsledku konania veriteľa došlo k zmenšeniu majetku spotrebiteľa (napr. reálnym preplatením úveru alebo tým, že spotrebiteľ si musel na úhradu pôvodného dlhu požičovať opäť a ešte nevýhodnejšie) alebo priamymi či nepriamymi vyhrážkami, zastrašovaním zo strany dodávateľa (napr. telefonátmi, osobnými návštevami, opakovanými písomnými výzvami), kedy uvedené konanie dodávateľa má nepochybne vplyv na psychiku či rodinný život spotrebiteľov, súd vyhodnotil finančné zadosťučinenie vo výške 250 eur v tomto konkrétnom prípade ako primerané, keďže o spomínané prípady sa v danom prípade nejedná. Možno preto zhodnotiť, že primeraná povaha a rozsahu porušenia práv žalobcu je suma 250 eur, ktorá zodpovedá svojmu účelu, teda poskytuje žalobcovi ako spotrebiteľovi satisfakciu a odradí dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľa. Súd na záver pripomína, že inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2Co/137/2016 zo dňa 24.05.2017). Z týchto dôvodov súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 250 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

19. Podľa čl. 3 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku, každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené. Výklad tohto zákona nesmie protirečiť tomu, čo je v jeho slovách a vetách jasné a nepochybné. Nikto sa však nesmie dovolávať slov a viet tohto zákona proti ich účelu a zmyslu podľa odseku 1.

Podľa čl. 4 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

Podľa § 255 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd

prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

20. Súd priznal žalobcovi náhradu trov konania v plnej výške napriek tomu, že mu nepriznal ním požadovanú sumu primeraného finančného zadost'učinenia a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. V danom prípade výška nároku závisela od úvahy súdu. Úvaha súdu sa týkala skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia, nie čo do základu uplatneného nároku, ten bol daný. Základná sadzba tarifnej odmeny advokáta sa pritom vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia (obdobne tiež rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/20/2017 zo dňa 05.05.2017). O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).